

Funkcijas pētīšanas plāns

Definīcijas apgabals

1. Atrodam tās funkcijas $y = f(x)$ saknes, pie kurām y neeksistē

Tie var būt, piemēram, daļas saucējā vai zem pāra saknes

2. Pierakstām: $x \in \mathbb{R} \setminus A$, kur A ir tie "neiespējamie" x

$$x \in \mathbb{R} \setminus \{-1; 1\} \Leftrightarrow x \in (-\infty; -1) \cup (-1; 1) \cup (1; +\infty)$$

Paritāte

- Pāra, ja $f(-x) = f(x)$ (ja abos gadījumos skaitļi ir vienādi)
- Nepāra, ja $f(-x) = -f(x)$ (ja vienādi tikai pēc moduļa)
- Ja nav neviens no šiem gadījumiem, tad funkcija ir ne pāra, ne nepāra.

Krustpunkti ar Ox un Oy asīm.

Lai iegūt krustpunktu ar Oy asi, pielīdzinām x nullei: $x = 0$;

izsakām vienādojumā un iegūstam atbildi.

Lai iegūt krustpunktu ar Ox asi, pielīdzinām y nullei: $y = 0$;

izsakām x un iegūstam saknes.

Monotonitātes punkti un ekstrēmi

1. Iegūstam y' un pielīdzinām $y' = 0$

2. "Neiespējamos" x un $y' = 0$ saknes un atliekam uz skaitļa ass.

3. No katra intervāla ņemam jebkādu punktu, ievietojam funkcijā $f'(x)$

4. Atkarībā no rezultāta zīmes (+ vai -) atliekam to uz ass.

Funkcija dilst pie intervāliem ar - zīmēm; funkcija aug pie intervāliem ar + zīmēm

5. Pierakstām: $y \searrow: x \in \dots; y \nearrow: x \in \dots$

6. Ekstrēmi ir tikai tie x , kas ietilpst D.a.

7. Ekstrēms ir minimuma p., ja tā iepriekšējais intervāls ir ar - zīmi.

Ekstrēms ir maksimuma p., ja tā iepriekšējais intervāls ir ar + zīmi.

Pārliekuma punkti, ieliekuma un izliekuma intervāls

1. Iegūstam y'' un pielīdzinām $y'' = 0$

2. "Neiespējamos" x un $y'' = 0$ saknes un atliekam uz skaitļa ass.

3. No katra intervāla ņemam jebkādu punktu, ievietojam funkcijā $f''(x)$

4. Atkarībā no rezultāta zīmes (+ vai -) atliekam to uz ass.

Funkcija ir izliekta (\cap) intervālos ar - ; funkcija ir ieliekta (\cup) intervālos ar +

5. Pierakstām: $y \cap: x \in \dots; y \cup: x \in \dots$

6. Pārliekuma punkti ir tikai tie x , kas ietilpst D.a.

Asimptotas

1. $x = a$ ir vertikālā asimptota, ja tas ir 2. veida pārtraukuma punkts

Atrodam visus punktus a un pierakstām formātā: $x = a$

2. Slīpās asimptotas funkcija ir $y = kx + b$ (k un b ir skaitļi, t.s. 0 vai 1!)

$$k = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(\frac{f(x)}{x} \right)$$

$$b = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - kx)$$

5. Iegūtos k un b ievietojam vienādojumā: $y = kx + b$